

ZAGRANICZNE SYSTEMY SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

UZBEKISTAN

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK PO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA

MATERIAŁ INFORMACYJNY OPRACOWANY PRZEZ
BIURO UZNAWALNOŚCI WYKSZTAŁCENIA – ENIC-NARIC POLSKA

Warszawa, 2024 r.

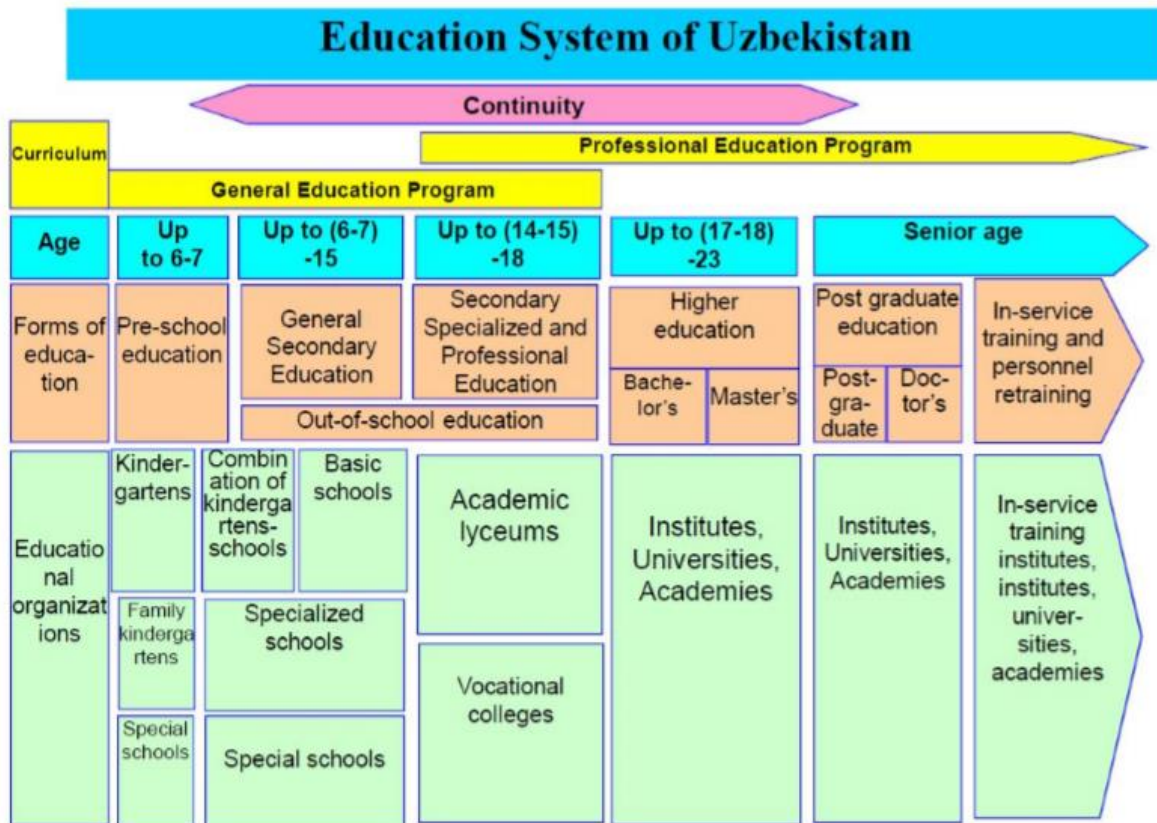
Spis treści

Schemat systemu edukacji Uzbekistanu	3
Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów wyższych	4
Studia pierwszego stopnia.....	4
Studia drugiego stopnia i studia jednolite.....	5
Studia trzeciego stopnia i niższy stopień naukowy	6
Wyższy stopień naukowy	6
Skala ocen stosowana w szkolnictwie wyższym.....	7
Lista uczelni	7
Tabela ewaluacyjna uzbeckich dyplomów uzyskanych przed dniem 06.08.2004 r.	8
Tabela ewaluacyjna uzbeckich dyplomów uzyskanych od dnia 06.08.2004	9
Wydawane dyplomy	9

Noty prawne

1. Opracowanie udostępnione jest na licencji [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International \(CC BY-NC-ND 4.0 International\)](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).
2. Informacje zawarte w opracowaniu służą wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym i nie stanowią źródła prawa, urzędowej interpretacji przepisów prawa, a także nie są oficjalnym stanowiskiem właściwych organów lub władz.

Schemat systemu edukacji Uzbekistanu

Źródło: Claudio Dondi, National Qualification Frameworks (NQF) in Central Asia, Stock-taking Report w ramach European Union Programme for Central Asia, Central Asia Education Platform Phase II (CAEP 2) EuropeAid 2014/354952, kwiecień 2016 r.

Dokumenty uprawniające do podjęcia studiów wyższych

Dokumentami uprawniającymi do ubiegania się o przyjęcie do szkół wyższych w Uzbekistanie są:

- **Akademik litsey diplomi** (dyplom ukończenia liceum akademickiego)
- **Kasb-Hunar Kolleji Diplomi** (dyplom ukończenia koledżu zawodowego)
- **Umumiy o'rta ta'lim to'g'risida shahodatnoma*** / **Umumiy o'rta ta'lim to'g'risida attestat** (świadcstwo o wykształceniu średnim ogólnym)
- **O'rta ma'lumot to'g'risida shahodatnoma** (świadcstwo o wykształceniu średnim), świadcstwo wydawane do ok. 2017 r.

UWAGA! *Świadcstwo ukończenia niższej szkoły średniej (9 lat kształcenia) wydawane mniej więcej od połowy lat 90-tych do ok. 2017 r. nazywało się **Umumiy o'rta ta'lim to'g'risida shahodatnoma**, tak jak obecne świadcstwo ukończenia wyższej szkoły średniej. To świadcstwo nie daje prawa do ubiegania się o przyjęcie do szkół wyższych w Uzbekistanie. W przypadku wątpliwości odnośnie uprawnień jakie daje dane świadcstwo Umumiy o'rta ta'lim to'g'risida shahodatnoma można poprosić kandydata o przedłożenie także świadcstwa ukończenia niższej szkoły średniej (9 lat kształcenia). Obecnie świadcstwem wydawanym po ukończeniu 9 lat kształcenia jest **9 Yillik Umumiy O'rta Ta'lim To'g'risida Shahodatnoma**.

Wzory świadcstw dostępne są w bazie aktów prawnych Uzbekistanu: <https://lex.uz/uz/docs/-4333932>.

Autentyczność świadcstw Umumiy o'rta ta'lim to'g'risida shahodatnoma można zweryfikować na platformie <https://e-shahodatnoma.uz/>, skanując kod QR na świadcstwie.

Przyjęcie na studia odbywa się na podstawie wyników krajowego egzaminu wstępnego, organizowanego przez Państwowe Centrum Egzaminacyjne – Davlat Test Markazi.

Uzyskane w Uzbekistanie świadcstwa uprawniające do podejmowania studiów wyższych, podlegają w Polsce uznaniu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Szczegółowe informacje dostępne są na stronie opracowanej przez Departament Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, właściwy w kwestii uznawalności świadcstw: <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wyksztalcenia-uzyskanego-za-granica>.

Studia pierwszego stopnia

Studia pierwszego stopnia w Uzbekistanie trwają zwykle 4 lata. Dla osób łączących naukę z pracą mogą być one wydłużone maksymalnie o 1 rok. Standardy kształcenia dla każdego kierunku studiów określone są w przepisach krajowych. Warunkiem ukończenia studiów jest zwykle przygotowanie pracy dyplomowej. Absolwenci studiów pierwszego stopnia otrzymują dyplom **Bakalavr**, który uprawnia do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia oraz daje dostęp do rynku pracy.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ww. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce uzyskany w Uzbekistanie dyplom Bakalavr, dający w tym kraju prawo do kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, uprawnia w Polsce do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych.

Stwierdzenie równoważności uzbeckiego dyplomu Bakalavr z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie.

Studia drugiego stopnia i studia jednolite

Wstęp na studia drugiego stopnia w Uzbekistanie mają posiadacze dyplomu Bakalavr. Studia trwają 2 lata. Programy dla osób łączących naukę z pracą mogą być wydłużone maksymalnie o pół roku. Standardy kształcenia dla każdego kierunku określone są w przepisach krajowych. Warunkiem ukończenia studiów jest zwykle przygotowanie pracy dyplomowej. Absolwenci studiów drugiego stopnia otrzymują tytuł **Magistr**, który uprawnia do kontynuacji kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz daje dostęp do rynku pracy.

Jednolite studia wyższe trwały 4 - 6 lat i kończyły się uzyskaniem dyplomu **Diplom (Dyplom Specjalisty)**. Warunkiem ukończenia studiów było przygotowanie i obrona pracy dyplomowej lub przygotowanie projektu dyplomowego oraz zdanie egzaminów państwowych. Diplom (Dyplom Specjalisty) uprawnia do kontynuacji kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz daje dostęp do rynku pracy.

W 1997 r. rozpoczęto w Uzbekistanie wdrażanie Narodowego Programu Kształcenia Kadr i studia jednolite zostały stopniowo zastąpione studiami dwustopniowymi.

Stwierdzenie równoważności dyplomów Magistr oraz Diplom (Dyplom Specjalisty) **wydanych przed dniem 6 sierpnia 2004 r.** z ich polskimi odpowiednikami jest możliwe na podstawie Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stwierdzenie równoważności dyplomów Magistr oraz Diplom (Dyplom Specjalisty) **wydawanych od dnia 6 sierpnia 2004 r.** z ich polskimi odpowiednikami, jest możliwe w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie (Dz. U. poz. 1881).

UWAGA: Stwierdzenie równoważności dyplomów lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, lekarza weterynarii i architekta – **niezależnie od daty ich wydania** – możliwe jest jedynie po przeprowadzeniu nostryfikacji.

Zgodnie z art. 326 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, uzbeckie dyplomy Magistr oraz Diplom (Dyplom Specjalisty) **wydanych od dnia 6 sierpnia 2004 r.**, uprawniają w Rzeczypospolitej Polskiej do:

- kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia,
- kontynuacji kształcenia na studiach podyplomowych,
- ubiegania się o przyjęcie do szkoły doktorskiej lub o nadanie stopnia doktora.

Studia trzeciego stopnia i niższy stopień naukowy

Dyplomem uprawniającym do ubiegania się o przyjęcie na studia doktoranckie są dyplomy Magistr oraz Dyplom (Dyplom Specjalisty). Studia trzeciego stopnia trwają 3-6 lat. Warunkiem uzyskania stopnia doktora jest przygotowanie pracy doktorskiej oraz jej obrona. Obecnie studia trzeciego stopnia kończą się uzyskaniem niższego stopnia naukowego **Falsafa Doktori (PhD)**.

Do 2013 r. po ukończeniu studiów doktoranckich nadawany był niższy stopień naukowy – **Fanlari Nomzodi (Kandydat Nauk)**, który uprawniał do ubiegania się o wyższy stopień naukowy.

Falsafa Doktori (PhD) oraz Fanlari Nomzodi uprawniają do ubiegania się o nadanie wyższego stopnia naukowego w Uzbekistanie.

UWAGA: W okresie **od 2013 r. do 1 lipca 2017 r.** stopień Falsafa Doktori (PhD) był jedynym stopniem naukowym nadawanym w Uzbekistanie.

Stopień **Fanlari Nomzodi uzyskany przed dniem 6 sierpnia 2004 r.** jest uznawany za równoważny z polskim stopniem doktora na podstawie Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stopień naukowy **Fanlari Nomzodi uzyskiwany od dnia 6 sierpnia 2004 r.** oraz stopień **Falsafa Doktori (PhD)** mogą być uznane za równoważne z polskimi odpowiednikami w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Wyższy stopień naukowy

Wyższym stopniem naukowym nadawanym w Uzbekistanie jest **Fanlari Doktori (Doktor Nauk)**. O jego nadanie mogą ubiegać się osoby, które posiadają niższy stopień naukowy – Fanlari Nomzodi lub Falsafa Doktori (PhD).

W 2013 r. władze Uzbekistanu zrezygnowały z nadawania wyższego stopnia naukowego, natomiast od dnia 1 lipca 2017 r. znowu nadawane są dwa stopnie naukowe: niższy – Falsafa Doktori (PhD) oraz wyższy – Fanlari Doktori (DSc).

UWAGA: W okresie **od 2013 r. do 1 lipca 2017 r.** wyższy stopień naukowy nie był nadawany.

Stopień **Fanlari Doktori uzyskany przed dniem 6 sierpnia 2004 r.** jest uznawany za równoważny z polskim stopniem doktora na podstawie Konwencji o wzajemnym uznawaniu równoważności dokumentów ukończenia szkół średnich, szkół średnich zawodowych i szkół wyższych, a także dokumentów o nadawaniu stopni naukowych i tytułów naukowych, sporządzonej w Pradze w dniu 7 czerwca 1972 roku (Dz. U. z 1975 r. Nr 5, poz. 28 i 29).

Stopień **Fanlari Doktori uzyskiwany od dnia 6 sierpnia 2004 r.** może być uznany za równoważny z polskim odpowiednikiem w drodze nostryfikacji, w oparciu o rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki nadanych za granicą.

Skala ocen stosowana w szkolnictwie wyższym

Szkoły wyższe stosują procentowe skale ocen. Przedziały procentowe odpowiadające ocenom dostateczny, dobry, celujący mogą się różnić pomiędzy uczelniami, zawsze jednak najniższą oceną pozytywną jest 55 %.

Ocena procentowa	Ocena słowna	Tłumaczenie
86 % - 100 %	A'lo	Celujący
71 % - 85 %	Yaxshi	Dobry
55 % - 70 %	Qoniqarli	Dostateczny
Poniżej 55 %	Qoniqarsiz	Niedostateczny

Uczelnie zagraniczne działające na terenie Uzbekistanu mogą stosować inne skale ocen.

Lista uczelni

Lista uznanych uczelni w Uzbekistanie jest dostępna na stronie Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Średniego Szkolnictwa Specjalistycznego Republiki Uzbekistanu:

- <https://www.edu.uz/en/otm/index> (w języku angielskim)
- <https://www.edu.uz/ru/otm/index> (w języku rosyjskim)

Tabela ewaluacyjna uzbeckich dyplomów uzyskanych przed dniem 06.08.2004 r.

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Bakalavr	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Diplom (Dyplom Specjalisty uzyskany po ukończeniu 4-5-letnich studiów jednolitych)	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Magistr		
Fanlari Nomzodi (niższy stopień naukowy)	Możliwość wszczęcia postępowania habilitacyjnego.	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.
Fanlari Doktor (wyższy stopień naukowy)	–	Może zostać uznany za równoważny z odpowiednim polskim dyplomem na podstawie umów międzynarodowych o równoważności wykształcenia.

Tabela ewaluacyjna uzbeckich dyplomów uzyskanych od dnia 06.08.2004

Nazwa dyplomu/kwalifikacji	Uznanie dyplomu w celu kontynuacji kształcenia w Polsce	Uznanie w innych celach
Bakalavr	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia i studiach podyplomowych.	Nostryfikacja
Magistr	Możliwość kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, studiach podyplomowych, w szkole doktorskiej oraz ubiegania się o nadanie stopnia doktora.	Nostryfikacja
Diplom / Dyplom Specjalisty		
Fanrali Nomzodi (niższy stopień naukowy)	Nostryfikacja	Nostryfikacja
Falsafa Doktor (niższy stopień naukowy)		
Fanlari Doktor (wyższy stopień naukowy)	–	Nostryfikacja

Wydawane dyplomy

W Uzbekistanie dyplomy wydawane są według wzoru państwowego.